Lieta Nr. 11370049316

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2016.gada 11.augustā

Aizkraukles rajona tiesa

tiesnese **J.Bebriša**

piedaloties prokurorei **S.Hščanovičai,**

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu neatliekamības kārtībā, kurā pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas, 312.panta apsūdzēts /pers. A/, personas kods /personas kods/.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), būdams alkohola ietekmē.

2016.gada 26.jūlijā ap plkst.22.21 pa ceļu P-79 Koknese-Ērgļi 12.km virzienā no Ērgļiem /pers.A/, būdams alkohola ietekmē, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tiesības vadīt transportlīdzekli noteiktā kārtībā nav iegūtas) vadīja viņam nepiederošo automašīnu Ford Focus ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/. Kad /pers.A/ vadīto automašīnu apturēja Valsts policijas Zemgales reģionālās pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas patruļdienesta rotas inspektori un, izmantojot portatīvo izelpojamo gaisa kontroles aparātu Alcoquant 6020, veica alkohola ietekmes pārbaudi, viņam konstatēja alkohola reibumu 1.8675 ‰ un, izdarot atkārtotu mērījumu 1.8860‰, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs. Par izdarīto Ceļu satiksmes likuma 28.panta 1.punkta b) apakšpunkta pārkāpumu /pers. A/ sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols PC 132488.

Šādos apstākļos ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

/pers. A/ izvairījās no piespriestā tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Ar Aizkraukles rajona tiesas 2015.gada 13.augusta spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīts ar piespiedu darbu uz 250 (divi simti piecdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem 1 (vienu) mēnesi, bez mantas konfiskācijas.

Neskatoties uz to, 2016.gada 26.jūlijā ap plkst.22.21 pa ceļu P-79 Koknese-Ērgļi 12.km virzienā no Ērgļiem /pers.A/, būdams alkohola ietekmē, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (tiesības vadīt transportlīdzekli noteiktā kārtībā nav iegūtas) vadīja viņam nepiederošo automašīnu Ford Focus ar valsts reģistrācijas numura zīmi /Tl numurs/. Kad /pers. A/ vadīto automašīnu apturēja Valsts policijas Zemgales reģionālās pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas patruļdienesta rotas inspektori un, izmantojot portatīvo izelpojamo gaisa kontroles aparātu Alcoquant 6020, veica alkohola ietekmes pārbaudi, viņam konstatēja alkohola reibumu 1.8675 ‰ un, izdarot atkārtotu mērījumu 1.8860‰, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs. Par izdarīto Ceļu satiksmes likuma 28.panta 1.punkta b) apakšpunkta pārkāpumu /pers. A/ sastādīts administratīva pārkāpuma protokols PC I 32488.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 312.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

Apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā, to apstiprinot tiesas sēdē, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, uzklausījusi prokurori, apsūdzēto, ņemot vērā to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā un piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas apsūdzētajam tiesas sēdē izskaidrotas un sekas ir skaidras, apsūdzētā vaina ir pierādīta ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar ko saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527. panta trešo daļu pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā netiek izdarīta.

Vērtējot apsūdzētā darbību juridisko kvalifikāciju, tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarītie noziedzīgie nodarījumi pareizi kvalificēti pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas, 312.panta, jo viņš apsūdzībā norādītajā laikā un vietā vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, būdams alkohola ietekmē un izvairījās no piespriestā tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa konstatēja, ka /pers. A/ agrāk sodīts trīs reizes, papildsods pēc Aizkraukles rajona tiesas 13.08.2015.sprieduma nav izciests, vairākas reizes sodīts administratīvā kārtā par CSN pārkāpumiem (*lietas 15.-16.lapa*), strādā gadījumu darbus, apgādībā atrodas trīs bērni.

Nosakot sodu, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35., 46., 47. un 48. pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā atbildību mīkstinošos un atbildību pastiprinošos apstākļus, vainīgā personību.

Apsūdzētais izdarījis noziedzīgus nodarījumus, kas ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu atzīti par mazāk smagiem noziegumiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. pantu atbildību mīkstinoši apstākļi nav konstatēti.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1.,12.punktu apsūdzētā atbildību pastiprina apstākļi, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu un noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 312.panta izdarīts alkohola ietekmē.

Nosakot sodu un tā apmēru, tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais savu vainu atzīst un nožēlo izdarīto, smagas sekas viņa darbību rezultātā nav iestājušās, izvērtē lietas apstākļus, proti, automašīnu vadījis stiprā alkohola ietekmē, tādejādi apdraudot citu satiksmes dalībnieku drošību un tiesa nenodibināja tādus iemeslus, kas dotu pamatu uzskatīt automašīnas vadīšanu alkohola ietekmē par neatliekamu un ārkārtēju iemeslu, apsūdzētā personību-agrāk sodīts par analoģisku noziegumu, papildsods nav izciests, sodāmība nav dzēsta, vairākkārtīgi saukts pie administratīvās atbildības par CSN pārkāpumiem.

Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija paredz sodu brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Krimināllikuma 312.panta sankcija paredz sodu brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu.

Atbilstoši Krimināllikuma 35.panta otrajai daļai soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp).*

Izvērtējot Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, 312.panta sankcijā norādīto soda veidu piemērošanu, tiesa secina, ka pamatsods naudas soda veidā apsūdzētajam nav piemērojams. Izvērtējot Krimināllikuma 41.panta otrās daļas 2.punktā norādīto, ka par mazāk smaga nozieguma izdarīšanu piemērojams naudas sods piecu līdz tūkstoš Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā, kā arī atbilstoši minētā panta ceturtajai daļai nosakot apsūdzētā mantisko stāvokli, tiesa secina, ka šis soda veids ir apsūdzētajam neatbilstošs, jo apsūdzētajam nav lielu ienākumu, līdz ar to šī soda piespriešanas gadījumā pastāv risks, ka tiesas spriedums būs neizpildāms.

No lietas materiāliem redzams, ka /pers. A/ par analoģisku likumpārkāpumu jau sodīts, uz labošanās ceļa nav nostājies un turpina izdarīt tādus pašus likumpārkāpumus, tādejādi apdraudot gan pasažierus un satiksmes dalībniekus, gan sabiedrības drošību kopumā. Viņš nav izvērtējis sava nodarījuma sabiedrisko kaitīgumu, nav labojies, nespēj atturēties no jaunu analoģisku likumpārkāpumu izdarīšanas.

Tiesa atzīst, ka brīvības atņemšanas sods, kaut vai īslaicīga brīvības atņemšana apsūdzētajam nav piemērojams, jo šāds sods būtu pārāk bargs un neadekvāts izdarītajam noziedzīgajam nodarījumam.

Izvērtējusi spriedumā iepriekš norādītos apstākļus, apsūdzētā attieksmi, proti, ka viņš nožēlo izdarīto, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam piemērojams Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta sankcijā paredzētais piespiedu darbs, veicot piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Piespiedu darbs zināmā mērā ierobežos apsūdzētā brīvību, kā arī piespiedu darbs-darbs bez atlīdzības kompensēs sabiedrībai nodarītos zaudējumus. Piemērojot piespiedu darbu, tiks sasniegti krimināsoda piemērošanas mērķi-aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgos par kriminālatiesisko aizliegumu neievērošanu, piespriežot izpildīt bezatlīdzības darbu; resocializēt sodītās personas un panākt likumpārkāpēju labošanos, t.i., atturēšanos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas nākotnē; ietekmēt citu cilvēku uzvedību, brīdinot par atbildību, kas seko tiesību normu neievērošanas gadījumā.

Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija paredz papildsodu transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem. Ņemot vērā apsūdzētajam konstatēto alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā, tiesu praksi līdzīgās lietās, tiesa atzīst, ka transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas laiks būtu nosakāms uz 4 gadiem, kas būtu samērīgi un taisnīgi.

Tā kā apsūdzētais izdarījis divus pastāvīgus noziedzīgus nodarījumus, tad galīgais sods apsūdzētajam nosakāms pēc noziedzīgo nodarījumu kopības Krimināllikuma 50. panta pirmās daļas noteiktajā kārtībā. Tiesa, ņemot vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, smagumu un sekas, atzīst par nepieciešamu piemērot pilnīgu sodu saskaitīšanas principu.

Nosakot galīgo sodu /pers. A/, atbilstoši Krimināllikuma 51.pantam, ņemams vērā neizciestais sods pēc Aizkraukles rajona tiesas 2015.gada 13.augustā sprieduma (spriedums stājies spēkā 2015.gada 25.augustā), kas bija noteikts piespiedu darbs uz 250 stundām(piespiedu darbs izciests), atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem, bez mantas konfiskācijas, (neizciestā papildsoda daļa uz tiesas dienu sastāda 3 gadi 1 mēnesis 14 dienas, izciestā - 11 mēneši 17 dienas). Tiesa atzīst, ka neizciestā papildsoda daļa pieskaitāma daļēji.

Saskaņā ar Krimināllikuma 42. panta trešo daļu tiesa, nosakot mantas konfiskāciju par noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes drošību, piemēro daļēju mantas konfiskāciju un attiecina to uz transportlīdzekli.

No lietas materiāliem redzams, ka /pers. A/ vadījis sev nepiederošo automašīnu Ford Focus, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/ (*lietas 6.lapa*). Līdz ar to daļēja mantas konfiskācija, attiecinot to uz automašīnu Krimināllikuma 42. panta trešās daļas kārtībā nav piemērojama un detalizētāk spriedumā netiek vērtēta.

Radītā kaitējuma, procesuālo izdevumu, lietisko pierādījumu lietā nav.

Tiesa atzīst, ka drošības līdzeklis saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 241. pantu apsūdzētajam nav piemērojams, jo tiesa nekonstatēja tādus apstākļus, kas dotu pamatu uzskatīt, ka apsūdzētais izvairīsies no sprieduma izpildes.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527.-530. pantiem, tiesa

nosprieda

Atzīt **/pers. A/** par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu uz 280 (divi simti astoņdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Atzīt **/pers. A/** par vainīgu Krimināllikuma 312. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu uz 120 (viens simts divdesmit) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības piespriestos sodus pilnībā saskaitot, sodu **/pers. A/** noteikt piespiedu darbu uz 400 (četri simti) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo un trešo daļu, daļēji pievienojot neizciesto papildsodu pēc Aizkraukles rajona tiesas 2015.gada 13.augusta sprieduma, galīgo sodu **/pers. A/** noteikt piespiedu darbu uz 400 (četri simti) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Drošības līdzekli līdz spriedums stāsies spēkā **/pers. A/** neizraudzīt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā no pilna sprieduma pieejamības 2016.gada 12.augustā, sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums sagatavots 2016.gada 12.augustā.

Tiesnese J.Bebriša